

# DEBRECZENI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:			
Helyben:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy óra	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős  
**Kutas Imre**  
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)  
Kiadóhivatal Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)  
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel

## A választók összeírása.

Debreczen, április 6.

Most, hogy az új kuriai biráskodásról szóló 1899. évi XV-ik törvényzikk január elsejével életbe lépett, az egész eddig fennálló gyakorlati rendszer gyökeres módosításokon ment keresztül és úgyszólván egész lényegében változást szenvedett.

Az új törvény életbeléptetésével és az idevonatkozó rendeletekkel teljesen körvonalozva és szabatosan meghatározva lett, nem csak a jogkör, mely a választó polgárok választási jogviszonyait szabályozza hanem a választások tisztaságára irányuló azon egyéb hivatalos intézkedések is, melyek a választók összeírását, a névjegyzék összeállítását és a központi választmányok egyéb ténykedése írják elő.

Ezek között az első és mindenesetre legfontosabb intézkedése a törvénynek, illetve rendeletnek az, hogy a választók teljesen újból irandók össze.

A névjegyzékek tehát ily módon, teljesen új alapon lesznek összeállítva és pedig nemcsak időről időre, hanem az évek hosszú sorozatára. Ezen új összeírás alapján készült névjegyzékek lesznek aztán a szó igazi értelmében vett végleges s állandó névjegyzékek.

A központi választmányok és az összeíró küldöttségek teendőit az új törvény következőkben határozza meg:

Az összeíró küldöttség, — mely az elnökkel együtt háromnál több tagból nem állhat, — az összeírás munkálatait már márczius első napjaiban tartozik megkezdni, és azt legkésőbb április hó 15-ig befejezni.

A központi választmány ekkor ülést tart, melyen a névjegyzék összeállításának munkálatait kezdi meg.

Az ideiglenesen összeállított névjegyzék legkésőbb május 5-től 25-ig közszemlélre teendő ki: ez ellen a felszólalások május 4—15-ig, észrevételek pedig május 16—25-ig adhatók be.

A felszólalások és észrevételek felett a központi választmány július hó 1—20-ig köteles katározni; a hozott határozatot pedig július hó 20—30-ig közszemlélre kitenni.

Ime ezek azok a teendők, a melyek a központi választmányok feladatát képezik

Az új törvény határozottan sok üdvös dolgot tartalmaz és intenciójánál fogva, mely a választások tisztára irányul, felette áll minden késői bírálatnak és mérlegelésnek.

Azonban mindezek dacára mégis van egy dolog, — a mit úgy a törvény, mint a miniszteri rendelet figyelmen kívül hagyott ez az összeíró küldöttségek fuvardíjának megállapítása, illetve megtérítése, melyre nézve tudvalevőleg nem történt semmi intézkedés sem.

Az új választási törvény rendelkezései

nek végrehajtása rendkívül nagy terhet és felelősséget ró első sorban a központi választmányokra, de másodsorban és legfőképpen az összeíró küldöttség tagjaitól nem csak fárasztó munkát, hanem tetemes anyagi áldozatot is követel, mert hiszen az összeírás munkálatain kívül viselniök kell az ügy dologi kiadásait is, mint pl. a fuvarozás költségét.

Ez nem vonatkozhatik a városokra, mert ott elenyésző csekély összegre rug a fuvarozás, vagy az általában mellőzhető. De ellenkezőleg fennáll a megyékre nézve, hol az összeíró küldöttségeknek sokszor 8—10 napig terjedő kiadásokat kell viselni.

Ily körülmények között természetesen a megyékben önálló emberek nem is igen fogadták el a megbízatást és a központi választmányok kénytelenek voltak az összeírást megyei tisztviselőkre bízni.

Ennek egyedüli megoldása és a fuvardíjak megtérítésében rejlik. Mert ha az összeíró küldöttségek nem lesznek ily kiadásoknak kitéve, minden bizonnyal akadni fognak önálló emberek is, a kik elvégzik azt a munkát s így a vármegyei tisztviselők nem lesznek elvonva saját hivatali működésüktől.

— Egy kis pikantéria. Egy budapesti lap ez cimen a következőket írja: A szabadelvű pártban az utolsó hetekben sok volt a suttogás, beszélgetés, ingerültség a miatt a folytonos és növekvő mozgolódás miatt, a mely a

az elátkozott utcáról. Máskülönben ő volt az az ember, ki borzasztóbbnál borzasztóbb hírekkel beszélte teli a hiszékeny lakosság fülét.

Történt hetek, hónapok mulva, hogy Rab-Orosz Mátyás fő-főnöktárus ur valami nem rendén való dologért alaposan lehorta Ósz Mihály városi baktert, ki nagyon a szívére vehette a dorgatóriumot, mert az utcára érve így dörmögött magában:

— Várj csak, várj, majd meg fogatom én a csapó-utczai kisértet.

Azzal lóhalálban futott Soma Bálint uramhoz, kivel majd egy óra hosszat sugtak-bugtak, tanácskoztak a kert hátulján. Hogy mi képezte a vita tárgyát, arról hallgat a krónika.

Akkor nap alighogy bealkonyult, a Soma Bálint uram udvarán két sötét alak sürgött-forgott közvetlenül az utczai szoba udvari ablaka alatt. Kezökben holmi ásó féle volt. Nyilván gödröt ástak.

Tizenegyet ütött a toronyóra. A kötelesegtudó Ósz Mihály éjjeli bakter majd itt, majd amott hallatta czifra rigmusát. A nagy csapó utczán kihalt, csöndes volt minden, csak a Soma Bálint uram háza végében feszengett egy sötét alak, mi óvatosan húzódott a kerítéshez. Perczek mulva a sötét alak már a kerítés tetején ült. Ekkor az udvarra nyíló ablakok egyike lassan kitérült, s egy kedvesen csengő, suttogó női hang hangzott fel az éjben:

— Matyikám, itt vagy?

## A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA

### TÜNDÉRSZIGET.

Az óceánon csendesen, titokban,  
Sziklától rejtve egy sziget virul,  
A hajós horgonyt soha sem vet ottan,  
Kíváncsi pillantás rá sohse hull.

De mily tündérvilágot rejt magába:  
Örökzöld bokron zeng a csalogány;  
Virágok nyílnak mély, csudás pompába,  
Miként megannyi szépséges leány.

Ilyen tündérsziget vagy, drága Róza!  
Nem ismerik búbájós lényedet,  
És én vagyok az óceán hajósa,  
Ki addig bolygott, míg rád lelhetett.

Te az enyém vagy, más ifju vállára,  
Szép kis fejed hiába hajtánád;  
Örökre el vagy a világtól zárva,  
Csupán e szíven lehetsz hű tanyát.

Varsányi Gyula.

## Régiségek.

— A Debreczeni Hirlap eredeti tárczája. —

Irta: ifj. Széll István.

II.

### A csapó-utczai kisértet.

Rab-Orosz Mátyás fő-főnöktárus, s ezimzetes szenátor ur is abban a hiszemben ringatta magát, hogy főnöktárus létére neki már minden meg van engedve e lapos földtekén. Pedig csalódott nagyon.

Hogy Rab-Orosz Mátyás fő-főnöktárus urról némi fogalmat szerezzünk magunknak, el kell mondanunk róla, hogy ő se volt jobb annál a papnál, ki vizet prédikált és mégis bort ivott. Máskülönben nagyon derék ember volt a főnöktárus ur, csak az volt az egyedüli gyöngéje, hogy nő ember létére nagyon szerette a szép asszony bókjait, vagy esetleg csókjait.

Történt az ezerhatszázhetvenötödik évben, hogy Debreczen városát az a rémhir járta be, hogy a nagy-csapó-utczán a Soma Bálint uram portája körül éjjeli tizenegy-tizenkétóra között egy hosszú fekete lebernyés kisértet járkál, mi rendesen ott jön meg az ablak alatt, olykor-olykor a kerítésen is átmászik.

Le nem írható ijedelem fogta el a lakosság szívét. Kilencz óra után már egyetlen lelket nem lehetett a nagy csapó-utczán látni, s még a „bátor lelkületű“ bakter is elhúzódott

protestánsok közt országjárta tapasztalhatók. Széll Kálmán egyes kormánypárti képviselők meginterpellálták s kérték, hogy tegyen ez ellen valamit. Számos honatya azt panaszolta a kormányelnöknek, hogy kerületeikben egészen elterjedt az a hit, hogy a protestáns agitációk mögött a szabadelvű pártok nagy tömege, nagy többsége áll. A miniszterelnök ezt válaszolta erre:

— Majd észreveszik, — hogy balhitben vannak.

A balhitet azonban nem lehetett a vidéki politikusok fejéből kiverni és egyesek arra kérték Széll Kálmánt: beszélje rá Tiszza Kálmánt, hogy ő álljon fel a parlamentben és hirdesse ki, hogy a protestáns agitáció sem az országnak, sem a szabadelvű politikának nincs az érdekében.

Azt most nem tudják: vajon a kormányelnök interveniált-e az az örek Tiszánál s ha igen, miért nem történt meg a Tisza felszólalása, csak ezt a nyilatkozatot korpoltálják a párt egykori generálisának:

— Én már leadtam a garast Fehérvárott, ugyanott, a honnan a nagy katolikus agitáció kiindult.

Most azon iparkodnak, hogy a fiatal Tisza fujja le a protestáns agitációt, amelybe már a püspököket is belevitték.

### Gyöngérszuró.

(— A husvétii vakáció. — A kétes föltámadás. — Bizonyítvány. — A golgota felé. — Krieghammer. —)

A t. képviselők elmentek husvétii vakációra. Bemutatják bizonyítványaikat a szülőknek; a kedvelt választóknak.

Vajon érdeme szerint bánik-e el a szülő

— Itt vagyok édes, — hangzott a kerítésen ülő sötét alak ajakáról, mi egy pillanat alatt az udvaron termelt.

Aztán újra néma, csendes lett minden, majd egy kétségbeesett vérfagyasztó kiáltás zúgott végig a nagycsapó utcán, hogy: Segítség emberek! — Megfuladok, segítség! — Alig hangzott el a vészkiáltás, az egész nagycsapó utca talpon volt. Férfiak, nők, gyermekek, eltörődött aggok siettek a hang irányába s a Soma Bálint udvarára érve, furesa egy látvány tárult a szemök elé.

Az utca felől eső szoba udvari ablaka alatt egy hatalmas oltott mésszel tele töltött gödörben lubickolt egy emberi alak, kezében egy régi virágból kötött csokorral, mit feje fölött magasra emelt, nyilván azért, hogy a mésszbe ne érjen.

Több szenátor, s maga a főbíró uram is a tett helyére érkezett, s legnagyobb ámulatokra azt konstataáltak, hogy a mésszes gödörbe esett senki más, mint a csapó-utcai kísértet, vagy jobban mondva Rab-Orosz Mátyás főnótárius ur.

Le nem írható az a méltatlankodás, mi a jelenlévőkből kitört. Ha a főbíró uram ott nincsen, talán darabokra szedi a felbőszült nép az álszenteskedő főnótárius urat, ki reszketve állott az ablak alatt, hol száznál is több csókot lopott a Soma Bálint uram szemre való feleségének oper ajakáról.

Meg is emlegette Rab-Orosz Mátyás nótárius ur azokat az édes lopott csókokat. A hivatalból való kicsapáson kívül olyan ötven pálca ütést kellett elszenvednie, hogy — mint régi iratokból olvasható, — könyvelt szemekkel így sóhajtott fel:

— „Na még ilyet nem kaptam.“

Bizony furesa világ volt az a régi. Valjon ha manapság is olyan világot élénk, mi volna akkor. Én úgy hiszem, kevés somfa és mogyoró pálca maradna a nagyerdőn.

azzal a gyermekkel, a ki ros bizonyítványt mutat be?

Ezt majd megtudjuk — a jövő választáskor.

A honatyák bizonyára leszaladnak a fel-támadás szent ünnepén kerületükbe. Bizony jó lesz, mert a jövő választáskor könnyen megeshetik, hogy nem lesz — föltámadás.

Némely képviselő ur ilyen bizonyítványt vihetne haza:

Tostvérharc — — — — — jeles.  
Viczinália és bankigazgatás — — — — — kitűnő.  
Felekezeti konkolyhintés — — — — — kitűnő.  
Talpnyalás — — — — — kitűnő.  
Semmittevés — — — — — kitűnő.  
Az ország érdeke — — — — — 0

Igen: 0. Mert ez a tantárgy nincs a bizonyítványukban. Ezt nem tanulják, — még rendkívüli órákon sem.

Krieghammer, a közöshadügyminiszter, állítólag beadja lemondását. Április van, de ez mégis vastag volna áprilisi tréfának.

Közeledik az a nap, a mikor a Szeretet keresztfára feszítve halt meg a golgotán.

Szegény Magyarország! Neked is vannak olyan hü tanítványaid, a kik készítik az utat számodra, — a golgotára.

(? ?)

### Magyarok és burok.

— Miben hasonlít és különbözik a magyarok

és a burok szabadságharcza?

Irta: Kacziány Géza.

(Folytatása.)

A számarányt és hadi felszerelést illetőleg a párhuzam kedvezősége és kedvezőtlen-sége kiegyenlítődik a magyar és a bur hadviselésben. Igaz, hogy a burok kevesen vannak az angol haderőhöz képest, de a haderő tetemes szaporítására bizonyosan maguk se gondoltak, mert ez esetben jóval több harcost hozhattak volna össze, mint amennyivel sikra szállottak. Hiszen két évtized óta folyik e kérdés körül a vita s a transzváli kormány igen jól tudta, hogy előbb-utóbb törésre kerül a dolog. Ha tehát neki nagyobb haderőre lett volna szüksége, bizonyára háromszor annyit is sikra állíthatott volna. Toborzó biztosai Afrika területén kaptak volna annyi harcuzdett legényt, amennyit számba megfelelőleg is kiállíthatnak vala az angolok ellen; mert ha másutt nem, az afrikai német gyarmatokon akadott volna egy egész hadtestre való kivándorolt, katonaviselt egyén, ki jó zsoldért szivesebben ment volna bur katonának, mint kongó-állambeli, inséggel küzdő telepítvényesnek. Ezenkívül pár év alatt Európából is leszivároghatott volna vagy 30—40.000 harcuzképes ember, ha a burok azt óhajtják. Az évi kivándorlás oly óriási mértékű a túlélt Európából, hogy használható hadi anyagban nem lett volna hiány. Tehát ha Joubert nem bízik annyira magába, feltétlenül megteszi javaslatait Krügernek és katonát kapnak eleget. Az sem számít, hogy ezeket nem lelkesíti a hazaszeretet: a végleg kivándorló, ha új hazát kap, épp oly szivesen védi azt meg, mint addigi otthonát.

Felszerelés dolgában előnyben voltak felettünk a burok. Magyarországon, néhány várban és szertárban levő ágyut és egyéb lö-

szert leszámítva, alig volt 1848 nyarán szám-bavehető hadi készlet. Tudjuk, mily óriási fáradságba kerül a belga puskák becsem-pésése hazánkba, mily kerülő utakon kellett minden szükséges dolgot behozni, de azt is, mint segített a hazaszeretet leleményessége a hiányokon: a kaszás nemzetőrök, az összeada-kozott kovás puskák, a Gábor Áron-féle ágyuk, a honi gyutaesok, a benn gyártott lö-por és ruházati cikkek, mind az anyaföldből termettek, mert e harcuzra mi nem készülhet-tünk előre.

A talaj előnyei egyenlők: az angolnak épp oly nehéz a transzváli talajon harcuzolnia, mint az osztráknak nehéz volt a magyar sár és alföldi homok ellen küzdenie. A jó Win-dischgrätz azért ült nyugodtan két hónapig Buda várában, mert seregével nem mert a magyar Alföld „végtelen sivatagának“ neki indulni, hogy a „debreczeni juntát“ szétug-rassza. Közte és Kossuthék között ott terült el a vendégmarasztó sárenger, melytől fáztak a téli szálláshoz szokott régi divatu osztrák tiszték. Az angol seregben csupán a skót felföldi dandárok vannak a transzváli terep-hez hozzászokva, a hegymászó „highlander“-ek, kiknek a csuczok megmászása honiél-vezet.

Taktikájukat illetőleg a bur hadviselő eddigelé Bem tábornok bölcs taktikáját kö-vette; lesbe csalni az ellenfelet s aztán raj-taütni. Nem követik azonban „a vén polyák“-ot stratégiája nagyszerűségében. Bem nem min-dennapi taktikus, de e század legelső „tra-tégos“-a. A nyert előnyt hadvezér még ugy nem tudta felhasználni, mint ő: a vereség következményeit oly csodás gyorsasággal el-hárítani, sőt előnyre kizsákmányolni, mint Bem, e században senki se tudta. Ezenkívül a burok az angolokkal szemben oktalann nagy lelkütséget gyakorolnak: sohasem üldözik a futó ellenséget, pedig a győzelem legszebb gyümölcse a hadviselésben a vert ellenség üldözése és teljes megsemmisítése. Amily szép náluk a vallásosság, mely fegyverüket vezet, épp oly kevéssé van ez helyén győzelem esetén. A háboru kegyetlen dolog, esz-kozei istentelenek, de ha valaki a végeztelt akarja, ez eszközöket a végletekig fel kell hasz-nálnia.

(Folyt. köv.)

### Mit kívánnak a városok?

— A vidéki városok kongresszusa. —

Győr város, — amint már megemlítettük, elkészítette a városok kongresszusának azt a tárgyalási anyagát, amelyet vita alá óhajt bocsátani: — E tervezetet Győr városa már megküldötte Debreczennek is. — A javaslatoknak érdekesebb részei itt követ-keznek:

1. A törvényhatósági városok rendezé-séről azok különleges helyzetének megfe-lelő külön törvény alkottassék.

2. A törvényhatósági városok szerve-zete az állami organizmusba beillesztessék, községi szervezetük megállapítása pedig sa-ját autonóm jogkörökbe utaltassék.

3. A törvényhatósági városok részére tágabb önkormányzati jogkör adassék s kü-lönösen a háztartást és vagyonkezelést ille-tőleg, szabadabb rendelkezési jog biztosít-assék.

4. Az állami felügyelet olyképp gyako-roltassék, hogy ez által az önkormányzati tevékenység meg ne béníttassék, miért is a felsőbb jóváhagyási és megsemmisítési jog a legszűkebb körre szorítandó.

5. A törvényhatósági városok az állami közigazgatás ellátásáért évenként bizonyos meghatározott államsegélyben részesítenek.

6. A közigazgatási vitás kérdések eldöntésére I. fokú közigazgatási bizottságok szerveztessenek.

7. Mindazon városoknak, a melyek az állami feladatok teljesítésére és saját ügyeik ellátására elegendő szellemi és anyagi erővel bírnak, magadassék a jog, hogy törvényhatóságokká alakulhassanak.

## A legáció.

Nyakunkon a husvét, a feltámadás, a megújulás ünnepe. Megjött kis diákok öröme, nagyok vigasságára. Öröm a kicsiknek himes tojás, a vakáció, meg a kalkulus osztás. Ah, a nagyok, a th.-k, jh.-k, na ő nekik már másféle örömeik vannak. A piros tojásokhoz legfeljebb kedves reminiscenziák fűzik, — a locsolkodásból kivesszik részüket, mert olyan kellemes is azzal a jó friss hideg vízzel nyakunkra önteni — őt s még edesebb, ha sikerül egy forró csóktól megrabolni — őt. — Vakáció, kalkulus! már a „golyák“ (I. jh.) „biglyok“ (I. th.) közt is aligha van a kinek eszébe jut annak a tavaly ilyenkor „drukkok“ Milyen haladás a drukkólástól a — flirtelésig.

A régi diákélet tradícióiból csak egy maradt meg az ősi formában, az egyetlen „értekes“, de ezt aztán éppen úgy szereti ma is mindenki, mint hajdanán, — a legáció.

Mennyi izgalommal jár ez. Első lépés a prédicáció megoldás. Ámbár hiszen a theológus szívesen csinálja, ha muszáj, a jogásznak meg mi bevágni egy prédicációt. De csak most jön a java: a „legény“ gyűjtés, eligálás, előbb választás. Ez után kell járni. — A ki „scriba“ itt—ott, háznagynál, dékánál, annak jó dolga van, — senior, direktor mind adnak 15—20—25 legényt; hát még a kit hét-három helyre is bejuttatott a sors, vagy tiszteletes apám uram gondoskodása.

De, persze, ha ingyen kegyelemből nem viszik az embert a paradicsomba, maga próbál zörgetni a kapun.

Hol egy választmányi tag, meg kell csipni. Már t. i. énekkar, önképző mind ad 5—10—15 legényt a szorgalmas és érdemes tagoknak és ezt a szorgalmat és érdemet a választmányi bölcsesség ismeri fel.

Nini, csakugyan itt egy kiváló alak közülök. Milyen önértéssel tekint szét: „Legény kék? Hm.“ — mint hölmi miniszteri titkár veszi elő a notest, hogy belejegyezze a neved. Nagy sor e. S próbálj csak valami efféle dörmögni, mint a hogy egymás közt foly a szó.

— Átkozott legény-rendszer! Ezzel játsza ki a protekció a tehetséget, szorgalmat! Micsoda botrány, hogy első éves, negyed éves előtt választ! Mordom, ha meghallja, fogadom, annyi legényt se kapsz, hogy a neve legyen.

De ez még csak kezdet. Most jön a nagy lutri, ahol nem árva gyerek húzza ki a számat a szerencsésekérből hanem mindenkinek magának kell reszkennie „meg jut-e?“ vagy „elmegy“. S ha elmegy vaktában beválasztani, mint Bertók a csikba; ekkor aztán fölhangzik a kacagás „kapta!“, „fogta!“ „csipte!“

Csak az élvezi nyugodtan az electiót a kit meg „speczezentettek.“ Áldott dolog ez a speczfialás (az egyes helységekre kijelölik a legátust) csak akkor kellemetlen, ha az ember

nagybácsijának van egy rakás jóbarátja tiszteletes és nagytiszteletű urak és még sem kérte ki egyik sem ünnepi követül, pedig erősen számított rá.

Még csak pátenset, libellust kell átvenni a seniori hivatalban és

Indul nagy utjára az árva diák,  
Feszítik agyát karakán ideák.

Manó.

## Séta a büntető járásbiróság körül.

Hogy az ember a legmegférhetlenebb teremtménye az Istennek, arról bárki meggyőződhetik, a ki egy félnapot szentel a büntető járásbiróságnak. Ime egy szemelvény a mai repertoárból:

Kovács Teréz magánzónó azzal gyanúsította a szomszédnőjét, Kuttlik János né, hogy a zárt ajtóknak mögött báránypörköltöt evett idei salátával.

— Mégis csak furcsa, magyarázta az asszony a házbelieknek, hogy a szegény férjét, ki reggeltől estig nehéz munkában izzad, főtt krumplival traktálja, míg egy teljesen idegen emberrel valósággal fürdik a pörköltben.

Kuttlik Jánosné fölháborodással utasította vissza a rágalmat. Az ő lelkiismeretét, ugymond, sem báránypörkölt, sem zárt ajtó nem terheli. Ő csak rántottát készített a szoba urának, azt is saláta nélkül.

A bíró fölszólította a feleket, hogy béküljenek ki. Kovács Teréz asszony hajlandó is volt a pörköltet zárt ajtóval visszavonni; de Kuttlikné kijelentette, hogy az ő megsértett becsületét csak jogerős ítélettel lehet reparálni.

A bíró husz korona pénzbüntetésre ítélte a vádlott asszonyt, a ki sokallotta a pletyka árát s föllebbezett.

G. Dávid egy fekete selyemruhával akarta meglegni a feleségét házasságának tizenötödik évfordulója alkalmából. A ruha idejében elkészült, de sok fogyatkozása volt. Ez mód nélkül bosszantotta a gyöngéd férjet, de bántotta az is, hogy a varrónő, huszonöt forintos számlát küldött neki. G. Dávid leült s levelet írt a kisasszonynak. A levél első részében a varrónő művészetét kritizálta nem egészen objektív módon. A második részben G. a személyeskedés terére lépett s a szemére vetette a kisasszonynak, hogy szeretőt tart. Hogy a két réz közt meglegyen az okozati összefüggés, G. azt a tanácsot adta a kisasszonynak, hogy máskor többet toglalkozzék a munkájával, mint a gavallérjaival.

Ez a pör, mert hogy pör lett a dologból, fölsőleges mondanunk, kibéküléssel végződött. G. bocsánatot kért s a számlán kívül husz forint perköltséget is fizetett. Ilyen kellemetlen omennel kezdte meg a jubilaris esztendőt.

## NAPI HIREK.

Debreczen, április 6.

### Az ismeretlenek.

A legfőbb lény elhatározta egykor, hogy nagy ünnepélyt rendez azurkék várában.

Minden erény meghivatott vendégül. Csúpan nő-erényeket hívott meg; férfiak nem kaptak meghívót.

Igen sokan jelentek meg közülök; kicsinyek és nagyok, Az apró erénykék kedvesebbek, szeretetre méltóbbak voltak ugyan mint a nagyok, de azért mindnyájan meg voltak elégedve és kellemesen társalogtak egymással amint az jó ismerősökhöz és rokonokhoz illik.

De a legfőbb lény észrevett két igen bátor hölgyet a társaságban, kik úgy látszik nem ismerték egymást.

A háziur megfogta az egyiket kezénél fogva s odavezette a másik ismeretlenhez, hogy bemutassa.

— A »Jótekonyság« — mondá ő s rámutatott az elsőre.

— A »Háladatosság« — tevé hozzá, miatt a másikra mutatott.

A két erény bámulva nézett egymásra. Mióta a világ áll, még nem találkoztak egymással. . . .

— Az egyház köréből. A debreczeni ev. ref. egyház iskolaszéke e hónap 10-én d. u. 4 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. Tártyak: elnöki jelentés; folyó ügyek.

— Vasutasok öröme. Legközelebb megtörténik a Magyar Államvasutak tisztviselőinek régóta várt előléptetése. A kereskedelmi tárcza költségvetésének letárgyalása után az államvasutak igazgatósága összülést tartott, amelyen végleg megállapította az előléptetéseket. A előléptetések, melyeket már legközelebb közléstesznek, ezuttal, mint halljuk, szerényebb keretben történnek meg és csak a hivatalnokok egy ötödreszénél valamivel többnek lesz része benne. Az előléptetett tisztviselők nem január elsejéig visszamenőleg, hanem csak április elsejétől s z á m i t v a kapják meg az új rendfokozatukat megillető magasabb fizetésüket.

— A zónajegyek reformja. Az utazóközönség érdekében a magyar államvasutak igazgatósága rendeleti uton aképp intézkedett, hogy az utas a XIV ik zónára szóló jegyét, annak érvényességi idején belül, a jegyen fel nem tüntetett és más irányban fekvő állomásra is használhatja. Hogy, azonban a jegy a XIV-ik zóna jegyén megnevezett állomáson túl is figyelembe vétessék, az utas ezt a vonatvezetőnek még a jegyállomás elérése előtt bejelenteni köteles. Az I—XIII-ig terjedő zónákon szintén érvényesíthető a jegy más, mint a jegyen megnevezett állomásokra, az utas azonban minden esetben köteles ezt a vonatvezetőnek bejelenteni. Pótlólagos fizetés egy esetben sem teljesítendő.

— A diligencia vége. Oh milyen kedves emlékezetet idéz fel ez a szó: Diligentia! A sok drukk a sok szekunda, a szurkolás kalkulus osztás idején. Ismét itt egy harmad vége, és hány fiatal embernek keseríti meg az életét: Hányan határozták el magukat végsőkészségű eséssel, — hogy a pisztolyt egyenlítik ki az adósságot, — az elégtelent. Szerencse, hogy mégis meggondolja az ember a dolgot mikor már a csövébe kacsint s inkább verébre célozgat. Pestről ma sürgönyi értesítés jött a rendőrségre, hogy hat 12—13 éves középiskolai tanuló: Payer Hugó, Lövy Adolf, Hazsay Lajos, és három ismeretlen nevű, megszökött a vidékre, körözzék őket. A bizonyítvány, a kalkulus!

— A pápa és a magyarok. László Fülöp magyar festőművész tudvalevőleg megfestette a pápa és Rampolla bíboros arcképét. Mind a két kép Fraknoi püspök római palotájában volt kiállítva, a hol sokan megnézték. A pápa többször ült Lászlónak, alkalomilag elbeszélgetett vele s a művész tanuja annak a mely érdeklődésnek, a melylyel a pápa Magyarország iránt viséltetik.

— Van-e önöknél szecsesszió? kérdezte a pápa egy alkalommal.

— Van, felelte László s főleg a fiatal nemzedék lelkesedik érte, de az idősebb, kialakult művészek is sajátitanak el egyet más az új irányból.

— Ugy látom, folytatta a pápa, hogy a szecsesszió egyetlen országban sem lelkesít valóban nagy művészt, s nyilván közfelfogás az, hogy ez az irány csak átmeneti marad. Egyébiránt esodálom, hogy milyen nagy és kiváló festőművészek vannak a magyar nemzetnek, vannak olyan nevei, melyeket az egész világ ismer.

László megköszönte a pápa érdeklődését. Más alkalommal a pápa a magyar nemzeti záradokról beszélgetett, mely tudvalegleg e hónap folyamán indul Rómába.

— Jön-e sok magyar? kérdezte. Lesz-e velők sok püspök?

— A magyar lapokból olvasom, válaszolt László, hogy a hercegprimás és tíz püspök fogja vezetni a záradoklatot, melyben a franguantól kezdve minden társadalmi osztály képviselve lesz, hogy szentségnek hódolatát bemutassa.

— Nagyon örülök. Mindig szeretettel és kitüntetéssel fogadom a magyarokat. Huszártisztek s más tisztek alakjában ismertem meg őket, először benevutói kormányzó, majd perugiai püspök koromban. Érintkeztem velük, mikor brüsszeli nuncius voltam. Ha jól emlékszem, Zichy és Esterházy grófok is ott voltak a tisztek között. Szeretem és bámulom nemzetüket, testi és lelki erejüket, s a gondviselés kegyét, hogy a kereszténység védőbástyáinak tette őket. Hol vannak a hunnok, gótok, burgundok? A magyar név és dicsőség nélkül nem volna tökéletes a keresztény kultúra története!

— A Petőfi-dalkör és a város czimere. A Petőfi daloskör arra kérte a várost, hogy engedje meg, hogy egyesületi zászlajain és pecsétjei a város czimerét használja. Ma tárgyalta kérésüket a jog- és pénzügyi bizottság s tekintettel arra, hogy már több egyesület is használja a város czimerét, — megengedhetőnek véli a dalkör kérését.

— Szabolcs-vármegye átirata. Szabolcs-vármegye a városhoz átiratot intézett, amelyben arra kéri a várost, pártolja a képviselőházhoz intézendő fölrátat, amely azt óhajtja, hogy ünnepnapokon, amíg az istentisztelet tart, a korcsmák zárva legyenek. — A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén egyszerűen tudomásul vette az átiratot, azzal az indoklással, hogy a közgyűlés már Hontvármegye hasonló szellemű fölrátáéhoz már ugy is pártolólágg hozzá járult.

— Pályázat a honvéd-iskolákba. A jövő 1900/1901. tanévben a soproni m. kir. honvéd-főreál-iskolában két Andaházi-Szilágyi Mihály-féle és a m. kir. honvéd-ségi Ludovika-Akadémiában egy Debreczen városi alapítványi hely vár betöltésre s mindkét helyre a kijelölést a város közönsége az év május hónap végén tartandó rendkívüli közgyűlésben fogja gyakorolni. Az Andaházi-Szilágyi Mihály-féle két főreál-iskolai alapítványra 14—16 éves, református vallású, debreczeni ifjak, kik legalább is a közép iskolák valamelyikének IV. osztályát végzik; a városi Ludovika Akadémiai 1 alapítványi helyre pedig 17—20 éves legalább 8. osztálybeli, első sorban debreczeni, másodsorban más magyarországi illetőségű ifjak pályázhatnak s a szabályszerűen felszerelendő kérvények ez év május hónap 15-ig d. u. 5 óráig a városi Tanácshoz ezimezve az ígató hivatalba adandók be. Hiányosan felszerelt vagy elkésve beadott kérvények visszautasítottak. Bővebb felvilágosítás nyerhető a városház emeletén a kereszt-épület 19. sz. szobájában. A városi tanács.

— Hej, az arany szabadság! A rendőr kapitányság udvarán dolgozhattak a favágók tegnap délután. Volt közöttük két közigazgatási fogoly is, a kiket fát hordani rendelték

ki. Dolgozott egész napon át mindakettő. — Egyikük. — Oláh Albert, bizonyosan elnézegetve a színház udvarát parkirozó munkásokat; látva a szép zöld gyepet, érezve a friss tavaszi szellőt: felébredt benne a vágy, hogy visszaszerezze arany szabadságát. Kissé félre húzódott s egyszerre usgyé, vágatva rohant ki a csapó utcai kapun, a favágók, sőt rabtársa is utána! Hosszu, csavargós uton ment, vágatott ki a városból. Az üldözőknek már a lélekzete is majd elállott, már a nyillalás is szurta a derekukat, de a hosszú lábú Oláh győzte a futást. Végre a régi Hadházi-ut végén egy háznál ott dolgozó kőművesek utána vetették magukat s elfogták nagy hujjával a szegény istenadta embert. Reszkető inakkal, fuladozó lélegzettel vánszorgott vissza a — börtönbe.

— A biciklisták lelkiismerete. Hogy megjött a szép, száraz idő; a pompás országutak felszáradtak, a biciklisek is szaporodnak. — Vágat a két kerék, nem törődve egyébbel s a megriadt lovak feldűtik a kocsit, az apró gyermekek meg elgázolá s n a k vannak kitéve. A legközelebbi adat, mely nyilvánosságra került az, hogy a Nyil-utczán, a járdán egy biciklis elütött egy 3 éves kis fiút, Balog Jósikát, s ő maga nyugodtan vágatott tovább, míg a szegény gyermek snyosan megsérülve maradt ott. Fontos dolog az, mert naponként több a biciklis, hát nincs oltalom az ilyen tettek ellen? Maguknak azoknak az uraknak nincs lelkiismeretük? Hát a hatóság?

— Mulató hajduk. Debreczennek egyik speciálitását képező alakjai, a mi derék hajduink, — vagy amint a meghívó mondja: tiszti legények, mulatságra készülnek. Husvét második napjára a Korona vendéglőben táncvizalmat rendeznek. — Jó mulatást és sok felülfizetést kívánunk a népszerű hajduknak. — A jegyek ára: családjegy 3 korona, személyjegy 1 kor. 20 fill.

— Füstöl a talyiga. Csukás János uram bejött a talyigán a tanyáról elemőzsiát szerezni be, s vigan hajtott kifelé a Szent-Anna utcán. Egyszerre csak utána kiált egy borbélyegény: Héj, bácsi, füstöl a talyiga! Hátra néz az öreg, de menten is leugrik, mert csakugyan füstöl. Meggyult valami. Egy rakás puskapor is volt ott egy falában és megijedt, hogy az is felrobban. Hamarosan vizet hoztak a borbélymehelyből, eloltották a tüzet s Csukás uram vigan ment tovább.

— A tolvaj inas. Fröhlich Albinné sarmasági (Szilágy-m) urnőt meglopta a szobainás, Kovács Béla s az ottani rendőrség táviratozott ide Debreczenbe, hogy tartóztassák le az illetőt, a ki elsején jött el. Dobos rendőrbiztos járt utána a derék fiúnak s csakugyan sikerült nyakon csipni, még mielőtt tudhatott volna az ellopott ezüstnemükön. Két ezüst kanalat, villát segyebet talált nála kb. 70 kor. értékben. Bent hűsöl az inas ur a hűvösön s várja illő jutalmát a szerencsés „szerzésnek“.

## A bepörölt város.

— 13850. korona kártérítés. —

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése. —

— április 6.

Megemlékeztünk már arról, hogy Blau Gyula miskolci építész Debreczen városát bepörölte 13850 korona és 12 fillér kártérítés irá-yában. — Blau volt ugyanis

az, a ki az új városháza építését, mint legolcsóbb ajánlkozó, elnyerte. Az építést azonban, — amint tudjuk, — nem nyerve el, mert a városi közgyűlés, — ami szintén ismeretes, — kimondta, hogy egyelőre nem építet új városházát, hanem átalakítja a régit. — Blau ezért pöröli most Debreczen városát, követelvé az említett összeget.

Nem akarjuk megelőzni a pör kimenetelét azzal, hogy most e dologban hosszabb véleményt nyilvánítsunk. Annyit azonban konstatálunk, hogy ebben a dologban sem a tanács, sem a polgármester nem követte el a legkisebb mulasztást sem, a város érdekeire való tekintettel.

Az ügy ma került a jog- és pénzügyi bizottság elé, megvitatás végett. Jelen voltak: Ábrahám László tiszti főügyész, Vecsey Imre tanácsos, Komlóssy Artúr, Torday Gábor, Kemény Mór dr., Varga Károly aljegyző.

### Blau keresete.

Ábrahám László tiszti ügyész fölolvasta Blau Gyula miskolci műépítő, jelenleg debreczeni lakos keresetét. — Blau hosszasan mondja el annak a vajudásnak a történetét, amely az építés vagy nem építés körül lefolyt. Panaszos hangon említi föl, — hogy mikor megkapta az építést, a városi közgyűlés egy része, amely helybeli építőre akarta bízni a nagy munkát, oda agitált, hogy a közgyűlés kimondta: nincs szükség új városházára. Mikor ezután panaszkodott a polgármesternél, azt a feleletet kapta, hogy a legközelebbi nagy városi építkezéseket ő kapja meg. De nem történt így. — Beismeri, hogy az építést kimondó közgyűlés határozata értelmében csak tanácsai záradékkal irhatja alá a polgármester a szerződést, de ez, — szerinte, — csak formaiság.

Végül kéri a kir. törvényszéket, — hogy Debreczen városát marasztalja el 13850 kor. 12 fill. kártérítés erejéig, most ennyi az ő kára a már beszerzett anyag hasznavehetetlensége, munkások fölfogadása és a várható haszon miatt.

### Az ellenirat.

A t. ügyész azután a polgármester elleniratát olvasta föl.

Az ellenirat bevezetés után elmondja, hogy: amaz alaptalan állítást, hogy én (t. i. a polgármester) egyezséggel és azzal biztosítottam volna a felperest, hogy mivel a közel jövőben ugyis nagyobb városi építkezések lesznek, ezek kivitelével majd ő (a felperes) fog megbízni, — abszurd állításnak kell tekintenie mindenkinek, aki ismeri a törvényt és a városi törvényhatóság szervezetét. Mert hiszen senki sem teheti föl rólam, hogy a város nevében bárkinek is olyan ígéretet tehetnék, a melyről előre tudhatom, hogy annak beváltását nem biztosíthatom. Ez a biztatás tehát ki van zárva. Annyit mondhattam neki, hogy jövőben nagyobb városi építkezések lesznek, igyekezzen a tárgyaláson részt zenni s ha az ő ajánlata esz a legkedvezőbb, valószínűleg meg is fog bízni az építkezések kivitelével. . . . Annak, hogy a felperes csak az ötödik évben lép föl keresetével, nincs egyéb értelme, mint hogy nem annyira saját elhatározásából, hanem inkább fölbiztatás folytán tesz keresetével szerencsétlen kísérletet.

Majd rátér az ellenirat arra, hogy a szerződést miért nem írta alá a polgármester.

Azért nem, mert „a tanácsi jóváhagyás soha be nem következett és a szerződés jóváhagyó záradékkal el nem láttatott, a városra nézve tehát fölperessel szemben kötelezettség nem származott.” . . . „A leglényesebb föltétel tehát, amelytől függött a szerződésnek a városra nézve is kötelező volta, soha be nem következett.” Fölperes nem tett eleget abbéli, tanácsi végzésben nyíltan kimondott kötelezettségének sem „hogy a szerződés csak akkor köthető meg, ha bent levő bánatpénzét a vállalati összeg 10 %-ára kiegészítette.”

Sorban ezafelől azután a fölperes jogi fejtegetéseit és egyéb állításait. Végül kijelenti az ellenirat, hogy „fölperes kártérítési igényét egyetlen fillér erejéig sem ismerem el, mert vele a vállalati jogügylet meg nem kötöttetett s kérem őt alaptalan keresetével elutasítani.”

## Színház.

### Fái Flóra elmegy.

Már hiába, az a mi sorsunk, hogy a mikor egy igazi művész tehetségünk kifejedik, megizmosodik, akkor el is repül. Elvisszik fölünk, hoznak helyette másikat, kezdődött, a ki csak nálunk kezdi megszokni a színpadot és a közönséget. Most is még sajnálkozunk a Bódi Ella távozásán, mikor másik meglepő hír jön: Fái Flóra is megy. Tegnapirta alá a szerződést a Magyar színházzal. Veszteség ránk, nagy, s annál élénkébben érezzük, mert leendő otthonában nem is igen vár reá hozzá méltó jövő. A Magyar Színház műsora inkább operettekből van kiállítva, és egy törekvő, emelkedni akaró drámai művésznőnek bizony kevés szerepet jut. Gázi tekintetében sem lehet előnyösnek mondani, Fái Flórának most upyan 200 frttal van kevesebb fizetése, mint a mennyit a Magyar Színház ígér, de mint az igazgatóság révén tudjuk, a jövő évre 100 frttal többet kapna. Mindezzel röviden oda vergálunk, hogy bár gratulálunk a kitüntetésnek, de úgy érezzük, hogy ez a lépés az ő művészi pályáján korántsem lesz olyan jótékony, mint a milyennek első tekintetre látszik. .ó.

Péntek (ápr. 6.) Ma este Verdi nagy operája A troubadour került színpadra, a melyet már évek óta nem adtak nálunk. Az est sikere Bódi Ella kezében volt a ki valódi művészi énekével most is nagy hatást ért el, különösen az első felvonásban, valamint a börtönjelenetben. Mellette Környei tünt ki bár az első felvonás teremtésében a kitérés hangja kissé gyöngye volt. Kállay Lujza és a többiek is megjelentek föladatoknak. — Ma este is meggyőződünk arról, hogy Bódi Ella eltávozása milyen nagy veszteség, annál inkább, mert mint értesülünk, a művésznő hajlandó lett volna egyéniségéhez illő operette szerepekben is fellépni. .ó.

## TÁVIRATOK.

### Széll Kálmán a királynál.

Budapest, ápr. 6. (Érk. este 7 ó.)

Bécsből jelentik táviratilag: Széll Kálmán mai kihallgatása alkalmával a királynak kimerítő jelentést tett a helyzetről és ismertette az egyes miniszterek álláspontját. A magyar miniszterelnök ma úgy nyilatkozott, hogy a koronatanács ma még nem lesz megtartható.

### A brüsszeli merénylet.

Budapest, ápr. 6. (Érk. este 7 ó.) Brüsszelszélből távirják: Sipido, a velszi herceg elleni merénylet elkövetője, ma a vizsgálóbíró előtt atyja jelenlétében kimerítő

vallomást tett. Vallomásában elmondta, hogy őt bűntársa volt, a kikkel a merénylet előtti estén a szociálista népházban a merényletet megbeszélte. Ott határozták el, hogy a velszi herceget megölik. Bűntársainak egyike, Mert adta át neki a revolverét. Mertet már elfogták. Az egész rendőrség talpon van és keresi a többi bűntársakat.

Ujabb távirat jelenti:

Sipido tkétségbeesetten kérte atyja, hogy valljon be mindent. Mindketten szírogöröcsöket kaptak. Sipido bevallotta, hogy hét-főn három barátjával fogadott 5 frankba, hogy lesz bátorsága arra, hogy a herceget lelővi.

### A delegációk.

Budapest, ápr. 6. (Érk. este 7 ó.) Bécsből jelentik: A delegációk f. é. május hó 12-én tartják Budapesten megnyitó ülésüket. Minthogy még nem bizonyos az hogy a közös miniszteri értekezlet, a mely ma délután 2 és fél órakor folytatólag tárgyalja a belügy miniszteriumban a delegációk elé szánt előterjesztéseket, már ma be is fogja fejezni tanácskozásait, intézkedés történt arról, hogy a magyar képviselőház pénzügyi bizottságának holnapra kitűzött ülése a jövő hétre halasztassék.

### Egy rendőrkapitány pöre.

— Saját tudósítónk táviratai. —

Budapest, ápril. 6.

Béreczi Béla, a főváros államrendőrségének egyik kapitánya rágalmasz miatt pört indított Tauszky Miksa butorszállító ellen, aki azt állította, hogy mikor ő a rendőrség szénzállítója volt, Béreczy kapitány 300 frtot a karttölészarolni.

Az ügy tárgyalását mára tűzte ki a bíróság, Haupt Albin bíró elnöklete alatt. Tauszkynek három tanuja van:

Eötvös Károly, Fazekas Béla és Balogh Albin volt rendőrtiszt, ám ezek is csak annyit tudnak Béreczy állítólagos 300 frtos zsarolásáról, hogy azt nekik Tauszky a kérdéses időt követő napon elpanaszolta volt. Erre megkezdik a vádlott kihallgatását.

Elnök (vádlotthoz): Mondta ön valakinek a 300 frtos zsarolást?

Tauszky: Mostanában senkinek, de 11 év előtt, a mikor a dolog történt, száz meg száz embernek is elmondtam.

— Ismétlje, mit mondott el akkor.

— Én szívet szállítottam Török főkapitány idejében a rendőrségnek s azzal gyanúsítottak, hogy megrövidíttem az államrendőrséget. Vizsgálat folyt s valami 2%-nyi hiányzott a mennyiségből, de Sélley miniszteri tanácsos konstataálta, hogy ez nem szándékos megrövidítés volt s így csupán az történt, hogy levontak 24 frtot a nekem kijáró összegből. Ezzel vége volt a dolognak. Ebben az időben egy éjjel, a mint a Bithoy-kávéházban ültem, jönnek hozzám, hogy hivat Béreczy ur. Éjjel 12 óra volt s a lakására hivatott. Én mégis elmentem. A kapitány ur ágyban feküdt s így szólt hozzám:

Tauszky! maga családos ember s ez a széndolga rosszul áll. Ajánlom, adjon nekem 300 frtot.

— Ilyenkor éjjel nem hordok magamnál pénzt — volt a válaszom.

— Ráér holnap délelőtt 10 órakor —

mondotta Béreczy ur, ki akkor még csak fogalmazó volt, ha jól emlékszem:

— Másnap elmentem dr. Rosenberg Ferencz ügyvédhez s elmondottam neki, mi történt velem és Béreczyvel. Rosenberg dr, azt mondta, jó lesz, ha egy kriminálistához, például Eötvöshöz megyek. Fel is kerestem Eötvös Károlyt, a ki eljött velem panaszt tenni a főkapitányságra . . .

Elnök: De Eötvös ur, mikor most kihallgattuk a vizsgálat alatt, nem emlékezett a dologra.

— Majd itt eszébe fogom juttatta neki. (Derűtség.)

— Folytassa.

— Fölmentünk, előbb Balogh Albin tisztviselőnél jelentkeztem, de ő máshoz utasított Erre Magyar főkapitányi titkár hallgatott ki . . .

Béreczy: (halkan) Holtakra hivatkozok.

Tauszky: . . . s ő jegyzőkönyvet is vett fel.

Elnök: Ilyen jegyzőkönyvnek nyoma sincs!

— Sajnálom, de nem tudom mit tettek vele, a dolgot elsimitották.

Ezután nagy érdeklődés mellett Béreczy Béla rendőrkapitány kihallgatása vette kezdetét.

Elnök: Hallotta kapitány ur a vádlottat. Mi igaz az ő előadásából?

Béreczy: Egyszó sem igaz belőle.

— Mégis, mint és mi történt?

Béreczy: Tauszky följelentette lopásért a kocsisát, a kit én kihallgattam s ebből támadt a többi.

— Ezt ne tessék bőven . . . nem tartozik ide.

— De igen, mert Tauszky itt olyanformán beszélt, mintha én valami névtelen feljelentést írogattam volna ellene. Pedig egyáltalán nem.

— Hát tessék, de röviden.

— Nos, a kocsis beismerte, hogy lopott, de hozzátette: „Menyit loptál Tauszky!”, Erre indult meg ellene a vizsgálat.

— Helyes, mi igaz most abból, hogy ön Tauszkyt éjjel a lakására kéréte.

— Ez határozottan valótlanosság.

— Ez egyáltalán nem történt meg?

— Nem, de történt egyéb!

— Micsoda?

— Az, hogy dr. Tauber Leó ügyvéd kíséretében Tauszky keresett fel engem egy éjjel a lakásomon.

— Hát kapitány ur szokott feléket éjjel, a privát lakásán fogadni?

— Szoktam. Miért ne? Az én ajtóma, hivatalos dologban, mindig nyitva áll. Tauszky fenyegetett, hogy leleplez engemet is, meg az egész rendőrséget, mert ugymond, — a rendőrség a zsebemben van. Én erre kiutasítottam.

Pekáry főkapitány helyettes a következő tanu. Semmire sem emlékezik.

Béreczy: Talán arra emlékezik, hogy tartozott akkor vagy most Tauszkynek?

Pekáry: (sápadtan:) Nem tartozom.

Elnök figyelmezteti Béreczit, hogy ilyen jelenetet ne idézzen elő.

Késő este hozták meg az ítéletet, Tauszkyt 50 frt fő és 25 frt. mellékbüntetésre ítélték a bíróság.

## Különfélék.

+ **Evés, ivás.** Az ékezés terén vétkeznek az emberek legtöbbet. Az egyik ember többet eszik, mint kellene, a másik kevesebbet, van a ki rendetlenül eszik, vannak, akik túlságosan szeretik az italt, sokan pedig azt sem tudják, hogy egyenek, igyanak, az ételt nagyon forrón, az italt nagyon hidegen kebelezik be stb. Mindez az egészség rovására történik. Legtöbb betségé abból támad, ha, olyat eszik az ember, amit nem tud megemészteni. Ez a legegészségesebb gyomrot is tönkretelheti. Artalmas minden étel, ha nem rájuk megeléggé és egyáltalában [az olyan ételek, melyeket a gyomornedv nem képes földolgozni. A kemény tojásokat általában nehezen emésztetnek tartják, pedig hát jól megrágván a gyomor a kemény tojásokat nagyon könnyen emészt. Nehéz emésztésű ellenben a nyers tojás, amelynek fehéré a gyomorban összesomósodik és a gyomornedv behatásának sokáig ellentáll. Nagyon rossz szokás az ételeket forrón enni. A gyomor nyálhártyája nagyon érzékeny és aki egy falatot nagyon is forrón nyel, könnyen elégetheti. Az égés helyén daganat támad, mely életveszélyessé válhat. Ha az ember egy falatot nagyon forrón tesz a szájába, még mindig okosabb, ha a száját égeti el és azt a pár napi fájdalmat, mit ez okoz, elviseli, mintha a forró ételt lenyeli és a gyomrát égeti el. Még több visszaélés történik az élvezeti szerekkel. Sok ember nagyon fűszeresen eszi az ételt, ami főképen gyermekeknél lehet ártalmas, kik a fűszerektől idegesek lesznek. Aki hosszú időn át sok vagy nagyon erős kávéit iszik, szívbjait kaphat. Nők a sok kávézástól sápkórosok lesznek. A dohányzás csak akkor árt, ha a füstöt lenyelik.

Valahi vétekről beszél így . . . Tudjátok kicsoda mezbe öltözik a vétek kiváltképen, ha az emberek közé megyen? Mondjátok, hogy kevélységbe; mondanátok: gyűlöletbe, akámit mondjátok, én kinevetlek benneteket. Halljátok és tartsátok meg ezeket: a szeretet mezébe buvik legörömestebb.

Judás elárulta az ő mesterét harmincz ezüstpénzért. Oh, mi szebb időket élünk! Napjainkban emelkedett a tarifa.

Nagy nemzetek ősei nem a kávéházakból de a porondról kerültek ki!

## Közgazdaság.

### Budapesti gabonatözsde.

Weisz József budapesti terménybizomány jelelése.

Debreczen. április 6.

Készáru tartatott:	
Okt. buza . . . . .	7.74 — 75.
Tavaszi buza . . . . .	7.47 — 48.
Okt. rozs . . . . .	6.36 — 37.
Októberi zab . . . . .	4.90 — 91.
uj tengeri 1899 . . . . .	5.38 — 40.

### Borászat.

#### A borok palackkérettsége.

A borok palackozásánál első és főszabály, hogy csak teljesen érett borokat lehet palackozni; a második szabály pedig, hogy csak jeles minőségű borok huzasanak palackozkba.

Elmondhatjuk, hogy a borok nemeseidük legfőbb fokát a palackokban érik el.

A jeles borok akkor mondhatók éretteknek, ha többszöri, évenként 3—4-szeri lehuzás és erítés által annyira megtisztultak, hogy az erjedő anyagoknak semmi nyoma se látszik bennök; kristálytiszták, ragyogók, mint a tükör. Ezen állapot megítélésére sok gyakorlat és szakismeret kívántatik.

Mielőtt a bort palackoznók, próbára tenni ugyanis; a kiválasztott borból megtöltünk egy kis palackot, jól bedugjuk, kiteszük a napra, szabad levőgőre, hol, ha

4—5 nap alatt sem színében, sem ízében változást nem szenvedett akkor a palackozásra képes, már érett.

Ha azonban a legcsekélyebb zavarodást mutatja, akkor a palackozást ki nem állja, miért is újra deríteni és tovább érni hagyni kell a hordóban.

A palackozást mindig száraz, tiszta, ha lehet, hideg időben kell megejteni.

A francziák a márcziusi holdtölte idejét választják azon borok lehuzására, melyeket pezsgőknek szántak; ellenben a fogyóhold korszakát választják azon ó-borok levonására melyeknek nem kell persegniök.

Ajánlatos, hogy a hordó, melybe a palackozásra szánt bort utoljára fejtjük, mindjárt ekkor látassék el csappal, hogy ne legyen a csapraütéssel közvetlen a palackozás előtt zavarni a bort.

A csapot, ha egyszer megeresztettük ne zárjuk be addig, míg a munkát be nem fejeztük, mert különben a hordó üledéke felkavarodik és a bort palackképtelenné teszi. E végből czélszerű egy kis csappal ellátott tölcserő tartani.

**A magyar borok Angliában.** Világhírű borainkat a külföld minden nevezetesebb piacán megbecsülik és keresik. Csak az angol piacokon nem sikerült eddig borainknak azt a helyet kivívni, mely méltóan megilleti azokat. Liverpooi főkonzulátusunk jelentése szerint a hazai borokban az ottani piacok nagyobb mennyiségű értékesítése iránt tett kísérletek eddig azért nem sikerültek, mert az oda szállított boraink az angol ízlesnek megfelelőek, de ennek megállapítása végett szükségesnek találja, hogy minden szükséges segédesszükkel ellátott szakember az ottani nagyobb piacokat felkeresné és azokon tanulmányokat tenne.

## CSARNOK.

### Romba dönt lelkek.

— Amerikai regény. —

Fordította: G—d J—f.

Folytatás.

31.

Megszöktetése nagyon merész tett volt, hasonló egy regényhez az utolsó századból; és gyöngéd rábeszélő hangjával, védő karjaival melyekkel átkarolta, csak az érette dobogó szívvel, csábitatott el Norina.

— Mindent elintéztem már, kincsem, mondá mr. Thorndyke. — Béreltem szobákat holnap reggelre s egy ösmerős pap fogja az esketést egész csendben végezni. Azt hiszem, hogy talán nincs kifogása egy vendéglő szobába végbemenendő menyegző ellen. Megjegyzem hogy azután kirándulást teszünk a határokra, s ha kegyednek kívánsága lesz, a ceremóniákat a Notre Dame de Montreal szent helyiségeiben ismételtetni fogjuk. Most azonban, kedvesem mindennek titokban kell történni.

A vén fiu — ezalatt Darczy nagybátyámat értem — pokoli lármát fog ütteni, ha megutudja. Ő azt várja, hogy kedvencét, Holmes Nellit vegyem nőül — és hogy az igazat megvalljam, Nelli szintén erre számít. És én kívánságaiknak engedelmeskedtem volna is, ha a sors és egy törött kar, kegyed védelme alá nem helyez. E percztől kezdve sorsom felett határozva volt. Mindenféle szem között, legyen az, kék, fekete, barna, zöld vagy szürke, csak a szép kanadai nő szemei uralkodnak felettem. Holnap reggel tehát szép csendben megeskettettük magunkat, és azután Chelseába fogunk utazni, hol a tengerpartnál egy villát béreltem, s ott fogjuk a mézesketeket eltölteni. És ott a boldogság közt elfogunk feledni nagybátyát, nagynénét, ügyvédek, a brózsás szerelem közepette elfeledünk mindenkit. Kegyed Norina megenged nekem, hogy valódi lovaghoz illő mó-

don hoztam el rokonaitól? Oh tudom, kegyed megteszi azt, de kérem emelje reám tekintetét, s mondja meg ezt nekem szóval is, s azután szentesítsük meg ez egyességünket egy menyegző előtti csókkal.

A meglepedésnek gyöngé sóhajával engedelmeskedett Norina, és a homályban szorosan odafüzdött lovagjához.

— De megfogja nekem engedni Lőrincz hogy egybekelésünk után rokonaimmal tudassam a dolgokat, nemde? Oh, hisz ők mindig oly jók voltak hozzám, és most minő borzalmas dolgokat fognak felőlem gondolni.

— Ne féljen, ők feledni és megbocsátani fognak kegyednek Norina. Az emberek mindig megadják magukat, ha másképp nem lehet. Természetesen irni fog nékiek — jövőre saját óhajta szerint fog cselekedni, és én csak azért fogok élni, hogy kegyed kívánságait teljesíthessem. De csak most nem, míg Darczy nagybátyám nem enged és meg nem bocsát, mert nekem semmi egyebem nincs a világon, csak az, mit ő adni fog, ennél fogva nem szabad őt megsértenem. De én nem sokára meg fogom őt szelidíteni. Csak egyszer lássa meg kegyedet s mindent megbocsát. Nem léteznek ember a földön, ki kegyednek ellene tudna állni.

Mindez természetesen igen szép volt, és ily rózsaszínű, regényes beszédek közben mult el az idő. Norina szelleme a gyors utazás alkalmával az éji szélben emelkedett. Ő most Lőrincznél volt, s tőle soha nem fog megválni. Az mindenesetre kevesbité örömet, hogy nem volt szabad megírnia egész boldogságát rokonainak. De mindazáltal Bosztonból akart néhány sort hazaküldeni, hogy egészséges és boldog, s hogy ne aggódjanak miatta, azután Gilbert — a szegény mr. Gilbert bocsánatát akarta kikérni. Ezt Lőrincz mindenesetre megengedi neki. Vendéglő szobába, idegen lelkész által megesketetni természetesen nem igen tetszett Norinának, de szabad-e az embernek remélni teljes, tiszta földiboldogságot? És vajjon nem ígért-e meg Lőrincz, hogy egy napon Montrealba — a kedves régi Montrealba fognak utazni, s a notre-dame-i templomban az oltár előtt újra megesküdni? — Akkor majd Eszter néni és Reuben nagybátyát it is meg fogja látogatni, elmegy New-Yorkba, s mr. Darczy-t kedves férje helyett megkéri, s ő megbocsátandó nékiek, és akkor — mihez kezdenek akkor? Nos, természetesen hogy akkor csupáncsak egymásért fognak élni, és boldogok leendek.

A reggel elérkezett, és ők már Bosztonban voltak. A szállodába hajtottak, és miss Rourdon szégyelte magát kopott nagykendőben, míg részükre egy külön szoba kijelöltetett. Mr. Thorndyke azonnal reggelit hozatott, melyet mind ketten igen jó étvágygyal költének el. Mr. Thorndyke kissé több szeszest italt vett magába, a mi mindenesetre étvágyát és szerelmét még inkább fokozta. Azután feltevé kalapját, órájára tekintett, s eltávozott, hogy előkészületet tegyen a menyegzőre.

Folyt. köv.

## Szerkesztői posta.

**Katalin.** Magyar nőnek nem lehet hasznosabb olvasmánya, mint a magyar klasszikusok művei. Mindenekelőtt ösmerkedjék meg Vörösmarty, Arany Petőfi, Tompa, Kölcsey, Kisfaludy Károly, Kazinczy, b. Eötvös József, Bercsényi, Katona, Madách stb. műveivel. Ha ezeket olvasta, szívesen ajánlunk még néhány tuezat magyar író és költő, köztük Jókait, Jósikát, br. Kemény Zsigmondot; aztán az újabbak közül Mikszáth Káimánt, Herczeg Ferenczet, Bársony István, Benedek Eleket, és még sok mást.

**Aggódó anya.** Ettől a kellemetlen bajtól a leánya gyökeresen csak úgy szabadulhat meg, ha összes rossz fogait megreperáltatja. Mert nincsen kétség benne, hogy mindennek a rossz fog az oka. Menjen el tehát vele mielőbb fogorvoshoz. Ha a rossz fogak mind meg lesznek plompálva, akkor a baj magától meg fog szünni. Meg fog javulni a gyomra is mert nyilvánvaló, hogy most csak azért nem emészt jól

mert rossz fogával nem tudja tökéletesen megcágni az ételt. A szívdobogás és idegesség, ha a leányoknál ilyenkorban jelentkezik, akkor nyilván vérszegénységnek a következménye s ezzel együtt elmúlik, ha a leány már túl van a fejlődés korszakán.

### Zene-estélyek.

A Bika kávéházban szerda: Rácz Károly szombat: Magyar Testvérek vasárnap: Veres Tóni.

A „Központi kávéházban“ naponta felváltva Rácz Károly és Magyar Testvérek zenekara játszanak.

Corsó-kávéházban zeneeste hetenként 3 szor. Hétfőn Magyar Testvérek, Szordán Kis Béla csütörtökön Rácz Károly zenekara játszik.

A „Magyar-király“ kávéházban Kedden és Csütörtökön felváltva Rácz Károly és Kis Béla zenekara tart zene-estélyt. Szombaton este a helybéli 39-ik gyalogezred zenekara játszik.

A „Balaton“ kávéházban hetenként két szor Csütörtökön és Vasárnap cigányzenekar játszik.

Az „Angol-Királyné“ kávéházában Kedden este Magyar Testvérek, Csütörtök és Péntek este Rácz Károly, Vasárnap felváltva Rácz és Magyar-Testvérek tartanak zene-estélyt.

937 tksz.  
1900.

## Hirdetmény.

Hajdu Dorog községnek telekkönyvi betétei az 1886; XXIX., az 1889! XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikk értelmében elkészítettvén és nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a felszólítással tételik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t. cz. 15. § a) pontjában foglalt kiegészítései is — valamint az 1889: XXXVIII. t. cz. 7. §-a és az 1891: XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX.

t. cz. 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését meg támadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1900. évi október hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1900 évi október hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1900 évi október hó 15-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogukat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül fámadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A h. nánási kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság 1900. ápril, hó 1 én.

Olehváry Zoltán  
kir. járásbiró.

2685 k.  
1900

## Pályázati hirdetés.

H. Hadház községben elhalálozás folytán megüresedett közigazgatási és az esetleg megüresedő adóügyi jegyzői állásra pályázat nyitattik.

A közigazgatási jegyző összes javadalma 500 frt. évi fizetés, 100 frt. lakpénz. Az adóügyi jegyző összes javadalma 400 frt. évi fizetés 100 frt. lakpénz.

Ezen felül mind két jegyző szedheti a netáni magán munkálatokért a községi szabályzatban megállapított díjakat.

A választás folyó hó 19-én d. e. 9 órakor H. Hadház képviselői testületi közgyűlésében fog megtartatni.

A pályázók kérvényei csak folyó hó 17-ik nap d. u. 5 óráig fogadhatnak el.

A felszeretlen és nem kellő minősítést igazoló kérvények figyelembe nem vétetnek.

Debreczen, 1900 ápril hó 2.

Ferenczy Elek  
főszolgabíró.

**Feltűnést**  
Ébreszt a mi általános, atallmu felüi valódi

**Svájci fekete acél órák,**  
mely Remontoar (ugró fedélű) és legtekéletesebb szerkezetű, másodpercre van szabályozva, három évi jót állás mellett

Ez az óra, mely szerfölött megbízható, szorid kivitelű aranyozott szélű valódi Double arany, koronástól és fülestől együtt; — számtalan elismerő nyilatkozatok tüntetik ki mint legelegánsabb készítményt; valódiságát igazolja a jótállási jelzés

hogy minto valódi strapára való óra nélkülözhetetlen a gazdálkodó, katonaság s hivatalnok uraknál.

Azok az urak, a kiknek arany órájuk van, azt réltre szik s hordja a fekete biztosított órákat.

**Ára csak 6 frt. vám és vitel mentesen.**

Ugyanaz tetszés szerint valódi Double arany betűvel (mint a képen) 7 frt 50 kr. Fekete acél női órák 7-50. Ezekhez illő elegáns finom férfi vagy női Double arany láncok 1.50—3 frt darabonként.

Szétküldés utánvét mellett. Levelek 10 kr. Levelező lap 5 kr.

Czím: **Com.-Ges., Etablissement d'horlogerie**  
**Basel F. Genf (Schweiz).**

— Az arisztokrácia szálitói. —

## TAVASZI IDÉNYRE

a legujabb kivitelű

**Kabátok, Paletok, Gallérok, Kostümök,**

**Napernyők, Blousok, Csokrok, Övök**  
és bár mily női és gyermek felöltők minden kivitelben  
találhatók.

**Halmágyi Samuel** női divat áruházában.

## Hüse János

Debreczen, Bocskay-tér 2. sz.

Ajánlja a n. é. közönség és vendéglősök, kosztadók figyelmébe a **Husvétii ünnepekre**

### hentes-áruczikkeit

u. m. debreczeni füstölt, páczolt és páczolatlan **sonkát**, friss, füstölt és száraz **kolbászt**, füstölt **császár-hust**, kolozsvári füstölt **karmanadlit** mindennemű **füstölt husokat**, friss, **olvasztott zsirt** és zsirnak való **szalonnát**, naponta friss **sertéshust** **a legjutányosabb árákon.**

Vidéki megrendeléseket elfogad és legpontosabban teljesít.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

## A nap hevének

tudományos buvárlat révén való pótlása fölülmulhatlanul sikerült a mi világszerte ösmert

### Jura-Brilliáns-Ékszerünk

pótlása utján.

A mi Jura-Brilliánssaink csudálatos csiszolásukkal, tűzükkel, fényükkel és élénk színjátékukkal (sötétben is) mint

Uri- és női gyűrűk, nyakkendő-tűk és fülbevalók szolid, stilszerű, valódi arany (törvényileg jelzett) foglalatban, minden egyes darab önmagában külön, ékszerész pontossággal oly gondosan van elkészítve, hogy azokat senki sem képes az igazi, drága brilliánsoktól megkülönböztetni, és darabonként kerülnek csupán

**3 ft és 5 frtba Extra-finom 10 frtba.**

Minden darab elegáns etuisben. Gyűrű szélessége papirszelettel mérendő ki.

Továbbá brossok és karperecek, szintén csupán ff fényben, csupa tűzfényű és vizesítésű Jura brilliánsoktól legfinomabb arany duplé keretben, csak 2 frt és 4 fr, darabonként.

Valódi arany foglalatban brossok 6 frt, karperecek 12 frt.

A mi ismételt elismerés által jutalmazott jura brilliánssaink, a legelőbbkelő körök által is szívesen viseltnek drága ékszerek pótlásául, sőt azok — csodálatos és szolid kivitelük folytán — nem kellene kétséget valóságuk tekintetében.

Szétküldés, előfizetéssel és utánvétellel, vámentesek

### Commandit-társaság.

Schweiz. Németország: Lörrach (Baden Basel)



(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsek.)

## SZÉKSZOBULAS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. é.



**ÓVÁS!** Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdaccai Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszéki legvédelem alatt álló csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

## Neustein Fülöp

„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerháza  
WIEN, I. Plankengasse 6

Raktár Debreczenben: Rothschnek V. Emil, Tóth Béla, Balázs Ödön, Mihailovits István, Muraközy László és Füleki Pál gyógyszerházában.

## Szépség és egészség.

### Étvágytalanság és Gyomorgyengeség

gyógyítására ezek mennek Karlsbadba holott ezt a célt otthon is elérhetik

Rozsnay M.

## PEPSINBORA

használata által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja.

Egy üveg ára 1 frt, 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt, 6 kr.

A t. cz. közönség figyelmébe ajánljuk, hogy minden készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságszobrot ábrázolja.

Kapható: **ROZSNYAY MÁTYÁS** gyógyszerházában Arad Szabadság-tér,

valamint minden magyarországi gyógyszerházában. (1.)

### Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a **Rozsnay M.-féle**

### Chiniuczukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumén az pályadíjjal koszorúzott. Értéktelen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **Rozsnay M.-féle** pályakoszorúzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírosán **Rozsnay Mátyás névadárás** olvasható.

Meglepő!

Meglepő!

# Tavaszi ujdonságok

Kabátok,  
Gallérok,  
Esőköpenyek,

Gyermekruhák,  
Blouzok és,  
Női kalapok

óriási választékban megérkeztek.

# RÓZSA LAJOS

női divatterme  
DEBRECZEN, Kistemplom bazár.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre kő- és könyvnyomdájában.